

ฐานข้อมูลทางศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลตาบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รวบรวมโดย กองสวัสดิการสังคม
องค์การบริหารส่วนตำบลตาบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แบบบันทึกฐานข้อมูลทางศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	ด้านศาสนา
สถานที่ทางวัฒนธรรม	ศาสนสถาน
ชื่อข้อมูล	วัดถ้ำเขาน้อย
สาระสำคัญโดยสังเขป	

วัดถ้ำเขาน้อย ตั้งอยู่บ้านหนองเตาปูน หมู่ที่ ๗ ตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (สังกัดคณะสงฆ์ธรรมยุต) ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ ๖๒ ไร่ ๒ งาน ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ เคยเป็นวัดร้างมาก่อนในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ พระธุดงค์จาริกมายังวัดถ้ำเขาน้อยราษฎรหมู่บ้านหนองเตาปูนนิมนต์ให้จำพรรษา ในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้สร้างศาลาบำเพ็ญกุศลภายในถ้ำใกล้กับวัดมีโบราณวัตถุอยู่ภายใน เช่น พระพุทธรูปศิลปะสมัยลพบุรี และสมัยอยุธยา

สถานที่ตั้งและการติดต่อ

วัดถ้ำเขาน้อย หมู่ที่ ๗ ตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐

ชื่อบุคคล/ หน่วยงานอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐

โทรศัพท์ ๐-๓๒๘๒-๒๐๕๔

แบบบันทึกฐานข้อมูลทางศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
สถานที่ทางวัฒนธรรม	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ชื่อข้อมูล	ลูกประคบสมุนไพร
สาระสำคัญโดยสังเขป	

ภูมิปัญญาไทยมีมาตั้งแต่โบราณหลังการนวดรักษาผู้ป่วย หมอโบราณจะนำเอาสมุนไพรที่อยู่ในท่อผ้า ซึ่งเราเรียกว่า “ลูกประคบ” มาประคบให้หลังจากการนวด หรือบางอาการที่ไม่เหมาะกับการนวดหมอก็จะใช้ลูกประคบมาประคบตามส่วนต่างๆของร่างกายที่มีอาการปวด เมื่อยทำให้เรารู้สึกผ่อนคลายสบายตัว และรับรู้ได้ถึงอาการปวด เมื่อยดีขึ้น อาการปวด ตึงได้คลายลง ซึ่งหลายท่านอาจเคยสงสัยว่าในท่อนั้นมีสมุนไพรอะไรอยู่บ้าง วันนี้เรามาทำความรู้จัก กับลูกประคบสมุนไพรกัน

สมุนไพรในลูกประคบ และสรรพคุณสมุนไพร

๑. ไพล ช่วยลดอาการปวดเมื่อย เคล็ดขัดยอก คลายกล้ามเนื้อ ลดอาการอักเสบ ฟกช้ำ บวม
๒. ขมิ้นชัน ช่วยลดอาการอักเสบ แก้โรคผิวหนัง
๓. ขมิ้นอ้อย ช่วยลดอาการอักเสบ แก้โรคผิวหนัง บำรุงผิวพรรณ
๔. ตะไคร้บ้าน แต่งกลิ่น ลดอาการฟกช้ำ ลดอาการปวด เมื่อย
๕. ผิวมะกรูด มีน้ำมันหอมระเหย แก้ลมวิงเวียน
๖. ใบมะขาม ช่วยให้เส้นเอ็นหย่อน แก้โรคผิวหนังผื่นคัน ช่วยบำรุงผิว
๗. พิมเสน แต่งกลิ่น ลดอาการพุพองผดผื่น บำรุง หัวใจ
๘. การบูร แต่งกลิ่น บำรุงหัวใจ ช่วยให้ทางเดินหายใจโล่งบรรเทาอาการหืดคัดจมูก
๙. เกลือ ช่วยดูดความร้อนและช่วยพาให้ตัวยาซึม ผ่านผิวหนังได้ดีขึ้น

โดยนำสมุนไพรมาบด และห่อด้วยผ้าดิบหรือผ้าฝ้าย แล้วมัดให้แน่นเป็นลูกกลมๆ

วิธีใช้ นำไปนึ่งให้อุ่นๆประมาณ ๑๐-๑๕ นาที วางประคบตามส่วนต่างๆของร่างกายส่วนที่มีอาการปวดเมื่อย ช่วยคลายกล้ามเนื้อ ลดการปวดเมื่อย กลิ่นของน้ำมัน หอมระเหยในสมุนไพร การบูรและพิมเสน ช่วยทำให้รู้สึก สดชื่น ผ่อนคลายความเครียด ลูกประคบสมุนไพรมีอยู่ด้วยกันหลายสูตรทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสรรพคุณที่ต้องการสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ข้อควรระวังในการใช้ลูกประคบสมุนไพร

สถานที่ตั้งและการติดต่อ

นางสายหยุด ทรัพย์ บ้านเลขที่ ๘๕ หมู่ ๕ ตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐ โทรศัพท์ ๐ ๘๓๕๖ ๘๖๘๒๑

ชื่อบุคคล/ หน่วยงานอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐
โทรศัพท์ ๐-๓๒๘๒-๒๐๕๔

แบบบันทึกฐานข้อมูลทางศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	ด้านเกษตรกรรม
สถานที่ทางวัฒนธรรม	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ชื่อข้อมูล	การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
สาระสำคัญโดยสังเขป	

ในการทำเกษตรกรรม ทั้งทำนาและทำสวนของตำบลกุยเหนือ ได้นำปุ๋ยหมักชีวภาพมาใช้ตั้งแต่ดั้งเดิมมานานมาแล้ว แต่เริ่มเดิมทีนั้นการทำปุ๋ยหมักชีวภาพของเกษตรกร เป็นเพียงการนำมูลวัวมาใช้ทำเป็นปุ๋ย แต่ต่อมาเริ่มมีการนำมูลหมู ใบไม้แห้ง หญ้าแห้ง และเศษอาหารมาใช้ อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพของปุ๋ยหมักชีวภาพนั้นก็ยังคงไม่สามารถเปรียบเทียบกับปุ๋ยเคมีที่นิยมใช้กันแพร่หลายในทุกสวนไร่นาในขณะนี้

วัสดุและอุปกรณ์

- เศษอาหารแห้ง เช่น เศษข้าว เศษขนมปัง ก้างปลา เปลือกไข่ เปลือกผลไม้ ๑ ส่วน
- มูลสัตว์ เช่น ขี้วัว ขี้ไก่ ขี้ม้า ๑ ส่วน
- ใบไม้ ๑ ส่วน
- ถังขนาด ๒๐ ลิตร
- ตาข่ายกันแมลง

วิธีทำ

๑. นำถังขนาด ๒๐ ลิตร มาเจาะรูไว้รอบถังแล้วใช้ตาข่ายกันแมลงพันให้รอบ เพื่อช่วยระบายอากาศและป้องกันแมลงรบกวน

๒. ผสมเศษอาหารแห้งที่มีขนาดเล็กและไม่มีน้ำ เช่น เศษข้าว เศษขนมปัง ก้างปลา เปลือกไข่ และเปลือกผลไม้ เข้ากับมูลสัตว์ เช่น ขี้วัว ขี้ไก่ ขี้ม้า และเศษใบไม้ ในอัตรา ๑:๑:๑ ส่วน

๓. คลุกเคล้าให้เข้ากันแล้วปิดฝาให้สนิท ถ้าหากวันต่อไปมีเศษอาหารเพิ่ม ก็นำมาเติมเข้าไปได้ แต่อย่าลืมผสมในอัตราส่วนเท่าเดิมด้วย

๔. พลิกกลับส่วนผสมวันละ ๑-๒ ครั้ง เป็นประจำทุกวัน

: ในช่วงแรกไม่จำเป็นต้องเติมน้ำ เพราะเศษอาหารมีความชื้นอยู่แล้ว แต่เมื่อเห็นว่าส่วนผสมเริ่มแห้งลง ก็สามารถพรมน้ำเข้าไปได้เล็กน้อย โดยจะใช้เวลาในการหมักประมาณ ๑ เดือน ก็จะได้ปุ๋ยหมักสีดำขนาดเล็ก ที่แห้งสนิทและไม่มีกลิ่นเหม็นไว้ใช้บำรุงต้นไม้แล้ว

สถานที่ตั้งและการติดต่อ

นายประสิทธิ์ นาคกลม บ้านเลขที่ ๓๖ หมู่ ๘ ตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐ โทรศัพท์ ๐ ๘๓๕๖ ๘๖๘๒๑

ชื่อบุคคล/หน่วยงานอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐
โทรศัพท์ ๐-๓๒๘๒-๒๐๕๔

แบบบันทึกฐานข้อมูลทางศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	ด้านการแปรรูปและผลิตภัณฑ์
สถานที่ทางวัฒนธรรม	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ชื่อข้อมูล	ไข่เค็มพอกดินจอมปลวก
สาระสำคัญโดยสังเขป	

การทำไข่เค็มจากดินจอมปลวก จัดได้ว่าเป็นการถนอมอาหารแบบธรรมชาติ ปราศจากสารเคมี และที่เลือกใช้ดินจอมปลวกมากกว่าดินธรรมดานั้นก็เพราะว่าดินชนิดนี้มีฐานก้ำมะถันช่วยให้ไข่เค็มมีรสชาติอร่อยมากกว่าไข่เค็มดองน้ำเกลือ

ไข่เค็มสูตรพอกดินจอมปลวก มีวัสดุ/ส่วนประกอบ คือ ไข่เป็ด ดินจอมปลวกบดละเอียด/ดินเหนียว แกลบดำ เกลือ และน้ำเท่านั้น ส่วนวิธีทำ ให้เริ่มจากล้างไข่เป็ดให้สะอาด นำไปผึ่งให้แห้ง นำดินจอมปลวกมาบดให้ละเอียดผสมน้ำและดินเหนียว อัตรา ดินเหนียว ๑ ส่วน ต่อดินจอมปลวก ๔ ส่วน ใส่เกลือลงไป ๑ ถ้วยคลุกเคล้าให้เข้ากันจนได้ที่ ก่อนนำไข่เป็ดลงคลุกแล้วนำแกลบดำพอกอีกครั้ง จากนั้นนำไปใส่ในโอ่งกะละมัง ฯลฯ คลุมด้วยพลาสติกให้มิดชิด ทิ้งไว้ ๗-๑๕ วัน นำมาทำเป็นไข่ดาว และ ๒๐-๓๐ วัน เป็นไข่เค็มเต็ม ที่ ซึ่งก่อนจะไปทำอาหารให้นำไปล้างน้ำเอาดินที่พอกออก ที่อื่นๆ เขาจะนำไปต้ม แต่ของเราเอาไปนึ่งให้สุกเท่านั้นก็จะได้ไข่เค็มที่มีรสชาติอร่อย"

สถานที่ตั้งและการติดต่อ

นางทองมา พรายแก้ว บ้านเลขที่ หมู่ ๑๑ ตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐ โทรศัพท์ ๐-๘๑๐๑-๗๕๘๙๗

ชื่อบุคคล/ หน่วยงานอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โทรศัพท์ ๐-๓๒๘๒-๒๐๕๔

แบบบันทึกฐานข้อมูลทางศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	ด้านหัตถกรรม
สถานที่ทางวัฒนธรรม	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ชื่อข้อมูล	ไม้กวาดทางมะพร้าว
สาระสำคัญโดยสังเขป	

ไม้กวาด คือ อุปกรณ์สำหรับใช้ในการทำความสะอาดที่อยู่คู่กับคนไทยเรามาช้านาน ทุกบ้านต้องมีไว้เพื่อทำความสะอาดบ้าน หรือปัดอากาย่ เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นพื้นความรู้ความสามารถที่ได้รับการสั่งสมถ่ายทอดกันมา นำมาปรับใช้ร่วมกับความรู้ และประสบการณ์ของตนเอง ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง รวมถึงชาวบ้านในท้องถิ่น สืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตอันยาวนาน

ไม้กวาดทางมะพร้าว ทำมาจากก้านมะพร้าว ซึ่งก้านมะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีในท้องถิ่นทุกฤดูกาล ซึ่งการทำไม้กวาดทางมะพร้าวเป็นการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เวลาว่างหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวไร่นเสร็จแล้ว ก็จะใช้เวลาว่างทำไม้กวาดไว้ใช้ในครัวเรือน และบางส่วนก็จะทำไม้กวาดเป็นอาชีพเสริม จำหน่ายภายในชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ต่อมาเมื่อชุมชนใกล้เคียงมาเห็นก็ขอซื้อไปใช้ เมื่อชาวบ้านเห็นว่าทำแล้วขายได้ จึงทำเป็นอาชีพในท้องถิ่น จนกลายเป็นผลิตภัณฑ์ของตำบลไปโดยไม่รู้ตัว

สถานที่ตั้งและการติดต่อ

นางอำนวย ยางสูง บ้านเลขที่ ๓๙/๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐ โทรศัพท์

ชื่อบุคคล/หน่วยงานอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โทรศัพท์ ๐-๓๒๘๒-๒๐๕๔

แบบบันทึกฐานข้อมูลทางศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	ด้านศิลปะ/วัฒนธรรม/ความเป็นอยู่
สถานที่ทางวัฒนธรรม	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ชื่อข้อมูล	คณะกลองยาว

สาระสำคัญโดยสังเขป

ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยอดีต ผู้ใหญ่บ้านหนองบัว นายวิชัย บุตรจง โดยได้รวบรวมสมาชิกกลองยาวที่ยังมีชีวิตอยู่ มาถ่ายทอดบทเพลงกลองยาวให้กับคนรุ่นหลังสมาชิกในกลุ่ม

๑. นายนายวิโรจน์ เทศแยม (กลอง)
๒. นายทศ เทศแยม ครูกลองยาว (กลอง/ร้อง)
๓. นายสุรน นาคโต (กลอง)
๔. นายทวี เทศแยม (กลอง)
๕. นายใบ อิมเอี่ยม (กลอง)
๖. นายยมนา เทศแยม (ฆ้อง)
๗. นายทิม นาคโต (ฉิ่ง)
๘. นายศักดิ์ดา ยาศรี (ฉาบ)

สถานที่ตั้งและการติดต่อ

นายวิชัย บุตรจง บ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐ โทรศัพท์ ๐-๘๕๒๙-๔๙๐๒๑

ชื่อบุคคล/หน่วยงานอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โทรศัพท์ ๐-๓๒๘๒-๒๐๕๔

แบบบันทึกฐานข้อมูลทางศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม	ด้านหัตถกรรม
สถานที่ทางวัฒนธรรม	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ชื่อข้อมูล	จักสานไม้ไผ่
สาระสำคัญโดยสังเขป	

เครื่องจักสาน เป็นงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยที่มีมาช้านาน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นเป็นวัตถุดิบในการผลิต เช่น หวาย ไม้ไผ่ กก ฯลฯ เมื่อนำมาผลิตเป็นเครื่องมือใช้ในชีวิตประจำวัน โดยสนองความต้องการประโยชน์ใช้สอยพื้นฐานเป็นสำคัญ เครื่องจักสานจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวิถีของคน ไทยจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีการสร้างสรรค์ และ สืบทอดต่อเนื่องกันมาแต่อดีต นับตั้งแต่การออกแบบลวดลาย รูปทรง โครงสร้าง ตลอดจนการเลือกใช้วัสดุพื้นบ้านได้อย่างเหมาะสมตามคตินิยมท้องถิ่นนั้นๆ ทำให้เครื่องจักสานพื้นบ้านของไทยมีเอกลักษณ์ เฉพาะงานแตกต่างกันไป

มีการทำเครื่องจักสานมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ โดยพบหลักฐานทางโบราณคดีที่เกี่ยวข้อง คือ ได้พบเครื่องปั้นดินเผาสมัยใหม่ ลักษณะรูปทรงคล้ายเครื่องจักสานรูปสี่เหลี่ยมปากรูปกลม ลวดลายด้านข้างมีลักษณะคล้ายคลึงกับลวดลายเครื่องจักสาน ทำขึ้นด้วยวิธียาดินเหนียวภายในภาชนะเครื่องจักสานให้หนาพอแล้วนำมาเผาเมื่อเผาเสร็จแล้ว ภาชนะจักสานจะถูกเผาไหม้หายไปเหลือแต่ภาชนะดินเผาที่มีลวดลายจักรสานปรากฏอยู่ที่พื้นผิว

เครื่องจักสานพื้นฐานของไทยส่วนใหญ่ใช้ไม้ไผ่เป็นวัตถุดิบในการจักสาน นอกนั้นยังมีวัสดุอื่น ๆ ตามท้องถิ่นแต่ละภาคของไทย เช่น กก หวาย ใบลาน คลุ้ม กระจุต ใบมะพร้าว เป็นต้น วัสดุต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดลวดลายและรูปทรงเครื่องจักสานมีลักษณะเฉพาะ ตามเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ อีกด้วย

สถานที่ตั้งและการติดต่อ

๑. นายสวัสดิ์ วัดโลก บ้านเลขที่ ๔๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐ โทรศัพท์ -

ชื่อบุคคล/ หน่วยงานอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โทรศัพท์ ๐-๓๒๘๒-๒๐๕๔

๒. นางปุ่น เกาะเกตุ บ้านเลขที่ ๓๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลกวยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐ โทรศัพท์ ๐-๘๔๓๒-๘๗๔๔๖

ชื่อบุคคล/ หน่วยงานอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลกวยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โทรศัพท์ ๐-๓๒๘๒-๒๐๕๔

